

PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE ÎN RINGUL CONTRACTELOR BILATERALE PENTRU GAZE NATURALE

TITLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

Prezenta procedură cuprinde norme privind organizarea și funcționarea ringului contractelor bilaterale pentru gaze naturale în cadrul pieței la disponibil administrate de Bursa Română Mărfuri S.A., denumită în continuare Bursa, prin Departamentul Tranzacții („DT”).

Art. 2

(1) În ringul contractelor bilaterale pentru gaze naturale se pot derula tranzacții pentru produse definite de participantul inițiator sau de către BRM, după caz.

(2) Activul de tranzacționat reprezintă un contract bilateral de gaze naturale, având la bază modelul elaborat de participantul inițiator sau de către BRM, după caz.

(3) Prețul, acolo unde nu este altfel menționat, va fi exprimat în RON/EUR/USD/MWh cu 2 zecimale.

Art. 3

(1) În timpul ședințelor de tranzacționare poate introduce și întreține ordine de vânzare/cumpărare orice societate comercială care este membru acționar sau membru afiliat al Bursei Române de Mărfuri SA, sau orice societate comercială care este membru acționar sau membru afiliat și care a obținut statutul de societate de brokeraj.

(2) Societățile de brokeraj introduc ordine prin intermediul brokerilor, persoane fizice angajate în cadrul acestor societăți.

(3) Atât pentru ordinele de vânzare, cât și pentru ordinele de cumpărare, brokerul trebuie să comunice bursei clientul pe contul căruia a introdus ordinul.

(4) Pentru identificarea fiecărui client, în situația tranzacționării electronice, Bursa va alocă un cod alfanumeric.

Art. 4

Societățile de brokeraj pot introduce ordine de vânzare/cumpărare în nume și pe cont propriu, în calitatea lor de producător, furnizor sau consumator eligibil și/sau în nume propriu și pe contul clienților în baza contractului de mandat încheiat cu aceștia, în calitatea acestora de producători, furnizori sau consumatori eligibili.

Art. 5

(1) Pentru a introduce ordine pe cont propriu și/sau pe contul clienților, societatea de brokeraj va depune la bursă un dosar de agreare.

(2) În cazul în care societatea de brokeraj depune oferte în nume propriu aceasta va depune propriile documente solicitate în dosarul de agreare.

(3) În cazul în care societatea de brokeraj depune oferte pe contul clienților aceasta va depune în dosarul de agreare documentele clienților respectivi.

(4) Dosarul de agreare este valabil pentru o perioadă de un an de la data depunerii.

(5) Brokerul va putea introduce în sistem ordinele numai după validarea de către bursă a dosarului de agreare a societății pe contul căreia sunt acestea introduse.

(6) Bursa va fi înștiințată de către societatea de brokeraj asupra modificării oricăror componente ale dosarului de agreare propriu și/sau ale dosarelor de agreare ale clienților societății.

Art. 6

Dosarul de agreare va cuprinde următoarele documente:

- a) dovada înregistrării societății în țara de origine;
- b) copia licenței și anexa licenței emisă de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei. Pentru participanții din afara României se va prezenta documentul echivalent din țara de origine;
- c) dovada încheierii cu Operatorul de Transport și Sistem a contractului de echilibrare și acces la PVT sau a rezervării de capacitate de import-export, după caz.

Art. 7

În conformitate cu prevederile Regulamentului Bursei Române de Mărfuri privind organizarea și funcționarea pieței la disponibil, procedurile de tranzacționare utilizate în cadrul ringului contractelor bilaterale pentru gaze naturale sunt:

- a) procedura de tranzacționare dublu competitivă;
- b) procedura de tranzacționare simplu competitivă.

Art. 8

Atât la ședințele de tranzacționare organizate prin strigare cât și la cele organizate în sistem electronic, pot participa și observatori. Pentru a asista la ședința de tranzacționare în calitate de observatori persoanele doritoare vor depune o cerere la DT, Președintele Director General al Bursei Române de Mărfuri urmând a decide asupra cererii, dar nu mai târziu de 24 de ore înainte de începerea ședinței de tranzacționare, dacă momentul depunerii cererii permite acest lucru, informând în acest sens solicitantul.

TITLUL II PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE DUBLU COMPETITIVĂ**Art. 9**

Procedura de tranzacționare dublu competitivă presupune tranzacționarea contractelor bilaterale pentru gaze naturale definite de bursă.

Art. 10

(1) Perioadele de livrare care se pot folosi la definirea unui activ de tranzacționat pentru procedura dublu competitivă sunt:

- luna, situație în care prima zi de livrare va fi ziua de întâi a lunii de livrare;
- trimestrul, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie, 1 aprilie, 1 iulie sau 1 octombrie;
- semestrul, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie sau 1 iulie;
- anul, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie;
- orice altă perioadă acceptată de Consiliul de Administrație al bursei.

(2) Lansarea la tranzacționare a unui activ de tranzacționat pentru procedura dublu competitivă pentru perioade de livrare de cel puțin o lună se face cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de prima zi de livrare.

(3) Consiliul de Administrație al bursei poate decide eliminarea unei durate de utilizare sau a unei perioade de livrare.

Art. 11

Ședințele de tranzacționare se pot desfășura în sistem electronic sau prin strigare.

Secțiunea I – Derularea ședinței de tranzacționare prin strigare

Art. 12

(1) În vederea participării la ședința de tranzacționare, brokerii transmit bursei ordinul/ordinele de tranzacționare, menționând cantitatea, prețul și atributul Total/Parțial cel mai târziu cu o oră înaintea începerii ședinței de tranzacționare.

(2) Ordinul este validat de bursă doar dacă societatea de brokeraj emitentă a ordinului are în contul de garanții o sumă disponibilă mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

Art. 13

(1) **În etapa de deschidere**, brokerii prezenți în ring primesc un număr de ordine înscris pe un jeton de participare, prin tragere la sorți, valabil pentru identificarea acestora până la finalul ședinței de tranzacționare.

(2) Coordonatorul de ședință va anunța activele de tranzacționat programate pentru ședința respectivă, precum și ordinele introduse în piață.

Art. 14

(1) **Etapă de tranzacții libere** se va desfășura separat, pentru fiecare activ de tranzacționat în parte.

(2) Coordonatorul de ședință anunță activul de tranzacționat și toate ordinele înregistrate pentru acesta.

(3) În etapa de tranzacții libere, brokerii ale căror ordine au fost validate pot întreține propriile ordine, după cum urmează:

- i. modificarea prețului;
- ii. modificarea cantității;
- iii. modificarea atributului.

(4) Modificarea ordinului se anunță cu voce tare, în ring, de către broker și este înregistrată de către coordonatorul de ședință.

(5) Dacă în această etapă se anunță același preț pentru un ordin de vânzare și un ordin de cumpărare, iar atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul respectiv, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral.

(6) Dacă în această etapă se anunță două ordine, unul de vânzare și unul de cumpărare, iar prețul ordinului de vânzare este mai mic decât cel al ordinului de cumpărare și atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul ordinului care a fost anunțat primul, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral la prețul menționat mai sus.

(7) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția de egalitate de preț menționată la alin. 5 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 5 se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea anunțării lor la acest preț începând cu cel mai vechi anunț.

(8) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția menționată la alin. 6 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 6 se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab (prețul cel mai bun este prețul cel mai mare în cazul ordinelor de cumpărare, respectiv prețul cel mai scăzut în cazul ordinelor de vânzare). Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc

condiția specificată la alin. 6 există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. 7.

(9) Dacă în această etapă nu se mai înregistrează nici o modificare a ordinelor introduse în piață, într-un interval de aproximativ un minut, coordonatorul de ședință va proceda după cum urmează:

- a) anunță cel mai bun preț de vânzare, respectiv de cumpărare, oferit și numărul de ordine al brokerului care a introdus ordinul însoțit de mențiunea "o dată"; după ce așteaptă încă aproximativ 5 secunde, repetă anunțul însoțit de mențiunea "de două ori" și, după o nouă așteptare de aproximativ 5 secunde, repetă anunțul însoțit de mențiunea "de trei ori";
- b) dacă în oricare dintre perioadele de la litera anterioară, se mai face o îmbunătățire a prețului unuia dintre ordine sau se modifică atributul din Total în Parțial, modificare care duce la efectuarea unei tranzacții, etapa de tranzacții libere se reia;
- c) în cazul în care, în urma anunțurilor menționate la punctul a) nu se mai înregistrează nici o îmbunătățire a prețurilor, coordonatorul de ședință anunță încheierea etapei de tranzacții libere.

Art. 15

În **etapa de închidere a ședinței**, coordonatorul de ședință anunță pentru fiecare activ de tranzacționat în parte, tranzacțiile efectuate și ordinele rămase netranzacționate.

Secțiunea II – Derularea ședinței de tranzacționare electronică

Art. 16

Ședințele de tranzacționare se desfășoară după orarul stabilit de DT.

Art. 17

(1) Începând cu ora de deschidere a ședinței de tranzacționare brokerii introduc ordine. Acestea sunt validate numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) menționarea cantității, a prețului, a atributului Total/Parțial și a termenului de valabilitate a ordinului;
- b) existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

(2) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri după cum urmează:

- i. modificarea prețului;
- ii. modificarea cantității;
- iii. modificarea atributului;
- iv. modificarea termenului de valabilitate a ordinului.

(3) Dacă se înregistrează același preț pentru un ordin de vânzare și un ordin de cumpărare, iar atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul respectiv, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral.

(4) Dacă în această etapă se înregistrează două ordine, unul de vânzare și unul de cumpărare, iar prețul ordinului de vânzare este mai mic decât cel al ordinului de cumpărare și atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție, pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul ordinului care a fost introdus/actualizat primul, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai

mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral la prețul menționat mai sus.

(5) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția de egalitate de preț menționată la alin. 3 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 3 se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/actualizării, începând cu cel mai vechi.

(6) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția menționată la alin. 4 este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de pe sens contrar, atunci secvența specificată la alin. 4 se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab. Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția specificată la alin. 4 există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. 5.

TITLUL III PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE SIMPLU COMPETITIVĂ

Secțiunea I – Definirea activului de tranzacționat

Art. 18

Procedura de tranzacționare simplu competitivă presupune definirea de către participantul inițiator a activului de tranzacționat. Pentru acest activ, brokerul inițiator are drept exclusiv de introducere a ordinelor, pentru unul dintre sensuri (vânzare/cumpărare). Ceilalți brokeri au dreptul de a înregistra numai ordine de sens contrar sensului ordinului introdus de brokerul inițiator.

Art. 19

(1) Pentru generarea activului de tranzacționat, brokerul inițiator transmite către bursă o comandă cu menționarea următoarelor elemente:

- a) cantitate;
- b) profil de livrare;
- c) punctele de intrare-ieșire sau PVT;
- d) perioada de livrare;
- e) prețul de pornire, care poate fi făcut public la lansarea activului de tranzacționat, în funcție de opțiunea ordonatorului;
- f) data la care se dorește a se organiza ședința de tranzacționare;
- g) în cazul ordinelor inițiatore de cumpărare introduse de consumatorii eligibili, dovada îndeplinirii condițiilor legale privind schimbarea furnizorului de gaze naturale;
- h) orice alte elemente considerate necesare în definirea activului de tranzacționat.

(2) Existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului inițiator este obligatorie pentru validarea acestuia, cu excepția derogărilor exprese din partea BRM.

(3) Comanda se va transmite bursei în una din următoarele forme:

- în formă scrisă transmisă prin fax sau prin poștă;
- în format electronic: e-mail sau formular on-line aferent software-ului de

tranzacționare.

(4) Comanda de înregistrare a unui activ de tranzacționat se transmite bursei cu cel puțin 10 zile înainte de data ședinței de tranzacționare.

(5) În situația în care brokerul inițiator justifică urgența tranzacției, bursa poate programa ședințe de tranzacționare într-un termen mai scurt decât cel anterior menționat.

Art. 20

(1) Bursa generează și publică activul de tranzacționat cu cel puțin o săptămână înainte de data ședinței de tranzacționare.

(2) În condițiile prevăzute de art. 19 (5), bursa va genera și publica activul de tranzacționat într-o perioadă mai mică de 7 zile.

(3) Bursa își rezervă dreptul de a nu valida acele comenzi care sunt formulate astfel încât, în mod evident, nu pot fi tranzacționate, cum ar fi:

- anunțarea/introducerea unui preț incorect de către brokerul inițiator;
- cantitatea nerealistă.

(4) Validarea unei comenzi presupune dreptul brokerului inițiator de a introduce un ordin inițiator.

Art. 21

Ședințele de tranzacționare se pot desfășura în sistem electronic sau prin strigare.

Secțiunea II – Publicitatea activelor de tranzacționat**Art. 22**

(1) Din momentul generării activului de tranzacționat, bursa afișează pe site-ul specializat detaliile complete ale activului de tranzacționat.

(2) După afișarea activului de tranzacționat bursa transmite mesaje SMS sau o invitație de participare pe fax, poștă electronică sau alte canale de comunicare principalilor participanți specializați în comercializarea activului de tranzacționat.

Secțiunea III – Derularea ședinței de tranzacționare prin strigare**Art. 23**

(1) În vederea participării la ședința de tranzacționare, brokerii transmit bursei ordinele de tranzacționare ca răspuns la ordinele inițiatoare, menționând cantitatea, prețul și atributul cel mai târziu cu o oră înaintea începerii ședinței de tranzacționare.

(2) Ordinul de sens contrar sensului ordinului inițiator este validat de bursă doar dacă societatea de brokeraj emitentă are în contul de garanții o sumă disponibilă mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

Art. 24

(1) În deschiderea ședinței de tranzacționare, brokerii prezenți în ring primesc un număr de ordine înscris pe un jeton de participare, prin tragere la sorți, valabil pentru identificarea acestora până la finalul ședinței de tranzacționare.

(2) Coordonatorul de ședință va anunța activele de tranzacționat programate pentru ședința respectivă, precum și ordinele introduse în piață de către brokerii inițiatori, urmând ca ședința de tranzacționare să se desfășoare separat, pentru fiecare activ de tranzacționat în parte.

Art. 25

(1) În deschiderea ședinței de tranzacționare, coordonatorul de ședință anunță activul de tranzacționat, toate ordinele de sens contrar sensului ordinului introdus de brokerul inițiator, pasul principal, pasul de rezervă și pasul final.

(2) Faza I a licitației cu strigare

i. Coordonatorul de ședință anunță:

- numele participanților și numărul de ring asociat acestora;
- cel mai mic preț solicitat, care devine prețul de pornire al ședinței de tranzacționare;

- pasul principal, pasul de rezervă și pasul final.

ii. Pasul principal și pasul de rezervă pot fi modificați în timpul ședinței de tranzacționare de către coordonatorul de ședință, în situația în care pașii folosiți anterior conduc la trenarea nejustificată a ședinței de tranzacționare.

(3) Faza a II-a a ședinței de tranzacționare

Participanții își vor formula oferta, la prețul anunțat de coordonatorul de ședință, prin ridicarea numărului de ring, iar coordonatorul de ședință va consemna și va anunța cu voce tare numerele de ring ale brokerilor care s-au angajat la prețul anunțat.

Atunci când doi sau mai mulți brokeri formulează oferte la un preț, coordonatorul de ședință reduce/majorează prețul cu pasul fixat și anunță noul preț; reducerea/majorarea succesivă a prețului se realizează până în momentul în care un singur broker se angajează la prețul anunțat. În cazul în care la un anumit preț, un broker nu se angajează prin ridicarea numărului de ring, brokerul nu mai poate să se angajeze la prețurile următoare. Reducerea prețului se face atunci când ordinele de sens contrar sensului ordinului inițiator sunt ordine de vânzare, iar majorarea atunci când acestea sunt ordine de cumpărare.

Atunci când la ultimul preț anunțat se ridică un singur număr de ring, după o așteptare de aproximativ 5 secunde, coordonatorul de ședință anunță "o dată"; după ce așteaptă încă aproximativ 5 secunde, anunță "de două ori" și, după o nouă așteptare de aproximativ 5 secunde, anunță "adjudecat" și numărul de ring al brokerului, însoțind anunțurile cu o lovitură de ciocan.

Dacă în perioada de așteptare, se mai angajează la ultimul preț anunțat unul sau mai mulți brokeri, licitația continuă, prin reducerea/majorarea prețului cu pasul fixat.

În cazul în care la un anumit preț anunțat nu se angajează nici un broker, deși la prețul anterior s-au angajat cel puțin doi, coordonatorul de ședință procedează la trei strigări consecutive ale prețului, la intervale de aproximativ 5 secunde, iar în final anunță continuarea ședinței de tranzacționare, prin reducerea/majorarea prețului anterior cu pasul de rezervă.

În cazul în care la ultimul preț anunțat se angajează un singur broker, acesta va fi declarat câștigător al ședinței de tranzacționare bursiere pentru acel activ, ceea ce nu presupune că prețul respectiv va fi acceptat de brokerul inițiator pentru efectuarea unei tranzacții.

Dacă în perioada de așteptare, se mai angajează la ultimul preț anunțat unul sau mai mulți brokeri, licitația continuă, prin reducerea/majorarea prețului cu pasul de rezervă.

În cazul în care la un anumit preț anunțat nu se angajează nici un broker, deși la prețul anterior s-au angajat cel puțin doi, coordonatorul de ședință procedează la trei strigări consecutive ale prețului, la intervale de aproximativ 5 secunde, iar în final anunță continuarea ședinței de tranzacționare, prin reducerea/majorarea prețului anterior cu pasul final.

În cazul în care la ultimul preț anunțat se angajează un singur broker, acesta va fi declarat câștigător al ședinței de tranzacționare pentru acel activ. În situația în care la un anumit preț, obținut prin reducerea/majorarea cu pasul final, nu se angajează nici un broker, coordonatorul de ședință va anunța încheierea ședinței de tranzacționare pentru ordinul inițiator respectiv la prețul anterior.

Art. 26

(1) La finalul ședinței de tranzacționare, coordonatorul de ședință anunță pentru fiecare activ de tranzacționat în parte, clasamentul final al ordinelor de sens contrar primite la ordinele inițiatoare și solicită brokerului inițiator să comunice plafonul de preț acceptat.

(2) În situația în care există două sau mai multe ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator, cu același preț, tranzacțiile se încheie în ordinea crescătoare a numerelor de ring.

(3) Pentru ordinele de sens contrar ale căror prețuri se încadrează în plafonul comunicat de brokerul inițiator, se încheie tranzacții în ordinea prețurilor din clasamentul final,

având în vedere totodată atributul ordinelor, până la acoperirea integrală a cantității solicitate în ordinul inițiator. Prețul de încheiere al tranzacțiilor este prețul fiecărui ordin de sens contrar în parte, menționat în clasamentul final.

(4) În situația în care nu se realizează tranzacționarea integrală a cantității solicitate în ordinul inițiator, se desfășoară o etapă suplimentară de negociere între brokerul inițiator și brokerii emitenți ai ordinelor de sens contrar, în ordinea prețurilor din clasamentul final, până la acoperirea cantității solicitate.

(5) În situația în care, la sfârșitul ședinței de tranzacționare, ordinul inițiator nu este integral tranzacționat, brokerul inițiator are următoarele opțiuni:

- a) poate solicita brokerilor cu care a încheiat tranzacții, în ordinea prețurilor oferite de aceștia, suplimentarea cantității, cu condiția menținerii prețului ofertat;
- b) dacă mai există în piață ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator netranzacționate, datorită prețului dezavantajos, poate amâna decizia privind acceptarea acestor ordine cu un termen de maxim 24 de ore de la data închiderii ședinței. În acest interval brokerul inițiator poate negocia prin intermediul BRM, sau direct dar cu înștiințarea BRM, exclusiv prețul cu brokerul ordinului de sens contrar cu cel mai bun preț. În cazul în care în acest termen brokerul inițiator nu comunică bursei decizia sa finală, ordinele de sens contrar sensului ordinului inițiator vor fi considerate expirate, tranzacția nemaiputând fi încheiată;
- c) poate decide reintroducerea ordinului inițiator pentru cantitatea rămasă neacoperită într-o ședință de tranzacționare la o dată ulterioară; în situația în care, pentru reintroducerea ordinului la tranzacționare, prețul este modificat, brokerul inițiator va comunica bursei valoarea acestuia;
- d) poate decide anularea ordinului pentru cantitatea rămasă neacoperită.

Secțiunea IV – Derularea ședinței de tranzacționare electronică

Art. 27

Ședințele de tranzacționare se desfășoară după orarul comunicat de DT.

Art. 28

(1) Brokerul inițiator introduce ordinul care va fi validat de către bursă numai dacă acesta îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

- a) menționarea cantității;
- b) menționarea atributului Total/Parțial;
- c) menționarea prețului cu condiția ca acesta să fie egal sau mai bun decât prețul menționat la definirea activului de tranzacționat (art. 19, alin. 1, lit. e);
- d) menționarea perioadei de valabilitate a ordinului.

(2) La ordinul introdus de brokerul inițiator se pot introduce ordine de sens contrar cu menționarea următoarelor elemente, sub sancțiunea invalidării ordinului:

- a) cantitate;
- b) atribut;
- c) preț;
- d) perioada de valabilitate a ordinului.

(3) Ordinul de sens contrar sensului ordinului inițiator este validat de sistem numai dacă societatea de brokeraj emitentă a ordinului are în contul de garanții o sumă disponibilă mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

(4) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri după cum urmează:

- a) ordinul inițiator:
 - modificarea prețului;
 - modificarea cantității;

- modificarea atributului din Total în Parțial;
 - modificarea termenului de valabilitate a ordinului.
- b) ordinul de sens contrar:
- îmbunătățirea prețului (reducere în cazul ordinelor de vânzare și creștere în cazul ordinelor de cumpărare);
 - creșterea cantității;
 - modificarea atributului din Total în Parțial;
 - modificarea termenului de valabilitate a ordinului.

Art. 29

(1) Condiția de timp înseamnă că în situația în care două sau mai multe ordine îndeplinesc condițiile de preț și de atribut (descrise în alineatele următoare) pentru efectuarea unei/unor tranzacții, tranzacționarea se face doar după trecerea unui interval de timp (Δt) care se scurge din momentul îndeplinirii condițiilor de preț și atribut. Dacă în perioada scurgerii intervalului de timp menționat anterior condițiile de tranzacționare se schimbă, intervalul de timp rămas se resetează (devine egal cu intervalul inițial de timp).

(2) Dacă, după scurgerea intervalului de timp Δt , se înregistrează același preț pentru ordinul inițiator și pentru un ordin de sens contrar sensului acestuia, iar atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul respectiv, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral.

(3) Dacă, după scurgerea intervalului de timp Δt , ordinul inițiator și un ordin de sens contrar sensului acestuia îndeplinesc condiția ca prețul ordinului de vânzare să fie mai mic decât cel al ordinului de cumpărare și atributul ordinului cu cantitatea mai mare este Parțial, se încheie tranzacție, pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine la prețul ordinului de sens contrar sensului ordinului inițiator, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate atunci, indiferent de atributele celor două ordine, ele se tranzacționează integral la prețul ordinului de sens contrar sensului ordinului inițiator.

(4) Dacă, după scurgerea intervalului de timp Δt , condiția de egalitate de preț menționată la alin. 2 este îndeplinită de ordinul inițiator și de două sau mai multe ordine de pe sensul contrar sensului acestuia, atunci secvența specificată la alin. 2 se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/ actualizării în piață la acest preț, începând cu ordinul cel mai vechi introdus/ actualizat către ordinul cel mai recent introdus/ actualizat.

(5) Dacă, după scurgerea intervalului de timp Δt , condiția menționată la alin. 3 este îndeplinită de ordinul inițiator și de două sau mai multe ordine de pe sensul contrar sensului acestuia, atunci secvența specificată la alin. 3 se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab de pe sensul contrar sensului ordinului inițiator. Dacă printre ordinele de sens contrar sensului ordinului inițiator care îndeplinesc condiția specificată la alin. 3 există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. 4.

(6) În situația în care, la sfârșitul ședinței de tranzacționare, ordinul inițiator nu este integral tranzacționat, brokerul inițiator are următoarele opțiuni:

- a) dacă mai există în piață ordine de sens contrar sensului ordinului inițiator netranzacționate, datorită prețului sau datorită atributului Total al ordinului inițiator, poate amâna decizia privind acceptarea acestor ordine cu un termen de maxim 24 de ore de la data închiderii ședinței de tranzacționare; în acest interval brokerul inițiator poate negocia prin intermediul BRM, sau direct dar cu înștiințarea BRM, exclusiv prețul cu brokerul ordinului de sens contrar cu cel mai bun preț. În cazul în

- care în acest termen brokerul inițiator nu comunică Bursei decizia sa finală, ordinele de sens contrar vor fi considerate expirate, tranzacția nemaiputând fi încheiată;
- b) poate decide reintroducerea ordinului inițiator pentru cantitatea rămasă neacoperită într-o ședință de tranzacționare la o dată ulterioară; în situația în care, pentru reintroducerea ordinului la tranzacționare, plafonul de preț menționat la art. 19 lit. m este modificat, brokerul inițiator va comunica BRM valoarea acestuia;
- c) poate decide anularea ordinului pentru cantitatea rămasă neacoperită.

TITLUL IV CONTRACTUL DE BURSĂ ȘI RAPORTUL DE TRANZACȚIONARE

Art. 30

- (1) Încheierea unei tranzacții se consemnează într-un contract de bursă.
- (2) Contractul de bursă va conține cel puțin următoarele clauze:
- activul de tranzacționat;
 - părțile;
 - cantitatea;
 - prețul;
 - orice alte elemente considerate a fi necesare.
- (3) Contractul de bursă va fi contrasemnat și de coordonatorul de ședință. Semnătura acestuia nu angajează răspunderea bursei pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare ori parțială a tranzacției. Semnătura coordonatorului de ședință certifică respectarea regulamentelor și a procedurilor referitoare la tranzacționarea activului de tranzacționat.
- (4) În situația în care sistemul electronic de tranzacționare al bursei nu permite semnarea electronică a contractului de bursă, acesta va fi semnat de către părțile în tranzacție pe format hârtie în maxim 48 de ore de la terminarea ședinței de tranzacționare.
- (5) Contractul de bursă este redactat în trei exemplare, câte unul pentru fiecare parte și un exemplar pentru bursă.

Art. 31

- (1) La sfârșitul fiecărei ședințe de tranzacționare, bursa emite raportul de tranzacționare în care sunt menționate următoarele elemente:
- activele de tranzacționat;
 - ordinele inițiale introduse pentru fiecare activ de tranzacționat în parte;
 - modificările ordinelor în cadrul ședinței de tranzacționare;
 - tranzacțiile încheiate cu menționarea cantităților, a prețurilor și a părților din contractele de bursă;
 - alte elemente relevante privind ședința de tranzacționare.
- (2) Raportul de tranzacționare va fi transmis în format electronic tuturor participanților la ședință.
- (3) Rezultatele ședinței de tranzacționare vor fi publicate pe site-ul bursei.

TITLUL V CONTRACTUL BILATERAL PENTRU GAZE NATURALE

Art. 32

- (1) Contractul bilateral pentru gaze naturale se încheie în baza definit de participantul inițiator sau de către BRM, și trebuie să respecte cel puțin următoarele:
- prețul este cel prevăzut în contractul de bursă;

b) cantitatea este cea prevăzută în contractul de bursă;

c) celelalte elemente precizate în contractul de bursă.

(2) Neexecutarea obligației asumate în contractul bilateral pentru energie specificată la art. 36 (d) se sancționează cu arestarea garanției depuse la bursă de către partea în culpă.

(3) Orice act adițional la contractul bilateral de gaze naturale neînregistrat la bursă este anulabil. Înregistrarea făcută de oricare dintre părți este opozabilă și celeilalte.

TITLUL VI GARANȚII

Art. 33

(1) Pentru a putea înregistra ordin în vederea tranzacționării în ringul contractelor bilaterale pentru gaze naturale, societățile de brokeraj constituie la dispoziția bursei o garanție a cărei valoare este de $0,5 \div 1$ % din valoarea estimată a tranzacției care se intenționează a se încheia, valoarea garanției fiind stabilită de către bursă pentru fiecare activ de tranzacționat.

(2) La introducerea/anunțarea/întreținerea ordinului garanția necesară se calculează ca produs dintre cantitatea și prețul din ordin și garanția anunțată procentual de către bursă pentru activul de tranzacționat.

Art. 34

Garanția poate fi constituită în una dintre următoarele forme:

- a) ordin de plată;
- b) scrisoare de garanție bancară;
- c) numerar în limita disponibilităților legale;

Art. 35

(1) Garanția constituită de către societățile de brokeraj, în contul unui ordin pentru care s-a încheiat tranzacție, va rămâne la dispoziția bursei până la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) achitarea comisionului datorat bursei;

b) primirea de la părțile implicate a confirmărilor reciproce de semnare a contractului bilateral pentru gaze naturale și, dacă este cazul, a dovezii constituirii garanției de bună execuție de către cumpărător.

(2) În perioada menționată la alin. precedent, garanția constituită în contul ordinului tranzacționat nu va putea fi folosită pentru garantare în situația participării brokerului la tranzacționarea unui alt activ de tranzacționat.

Art. 36

(1) Garanțiile constituite sunt pierdute de către societățile de brokeraj și vor fi utilizate de bursă pentru despăgubirea părții prejudiciate, în următoarele situații:

a) brokerul inițiator nu încheie tranzacții în limita ultimului preț comunicat în etapa de închidere;

b) brokerul nu semnează contractul de bursă la sfârșitul ședinței de tranzacționare;

c) clientul societății de brokeraj sau societatea de brokeraj care a tranzacționat în nume și pe cont propriu nu semnează contractul bilateral pentru gaze naturale în conformitate cu prevederile ordinului inițiator și ale contractului de bursă;

d) clientul cumpărător al societății de brokeraj sau societatea de brokeraj care a tranzacționat în nume și pe cont propriu având calitatea de cumpărător nu constituie, dacă este cazul, garanția de bună execuție a contractului de vânzare – cumpărare gaze naturale.

(2) Partea prejudiciată este considerată bursa în situația în care societatea de brokeraj nu achită comisionul datorat bursei în termenul asumat.

(3) În situația îndeplinirii cumulative a condițiilor de la alin. (1) și alin. (2), bursa va vira părții prejudiciate garanția părții în culpă, după reținerea contravalorii comisionului neachitat.

Art. 37

(1) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art. 35 lit. a și lit. b, garanția va fi pusă la dispoziția societății de brokeraj, aceasta având posibilitatea de a menține suma în contul de garanții în vederea unor tranzacții viitoare sau de a solicita restituirea acesteia.

(2) Restituirea garanțiilor se face, în orice situație, în termen de trei zile lucrătoare de la data depunerii unei cereri semnată și ștampilată în original la sediul bursei indicându-se, pentru cele constituite prin Ordin de Plată sau numerar, contul și banca unde se vor restitui banii.

TITLUL VII COMISIOANE

Art. 38

(1) Pentru ordinele pentru care s-a încheiat tranzacție, societățile de brokeraj vor plăti bursei comisioane calculate la valoarea de tranzacționare a ordinului, conform următoareii grile:

Mărimea contractului conform definiției din art. 12 alin 1. respectiv 19 alin. 1 (a) (MWh)	COMISION (EUR/MWh)
< 10.000	0,08
[10.000÷ 50.000]	0,05
(50.000÷ 250.000]	0,02
> 250.000	0,01

(2) BRM percepe comisioane pentru serviciile prestate.

(3) În situația în care contractul de vânzare-cumpărare nu se semnează sau nu se execută integral dar nu din cauza clientului care a solicitat definirea activului de tranzacționat, comisionul perceput de BRM nu se returnează.

(4) În situația în care contractul de vânzare - cumpărare nu se semnează sau nu se execută integral din cauza părții care a solicitat definirea activului de tranzacționat, cealaltă parte din contractul bursier poate solicita recuperarea integrală sau parțială a comisionului plătit.

Art. 39

Bursa își rezervă dreptul de a modifica și/sau completa prezenta procedură. Singura variantă opozabilă bursei este cea afișată pe site-ul acesteia.